

Asia: VN/11385/2020

Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallisen ilmasto- ja energiastrategian luonnos

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan taho

Yritys

Mikäli vastasit "muu taho", voit tarkentaa vastaustasi tässä

Fingrid Oyj

LAUSUNTO

-

- **Mikäli vastasit yhtyäsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse**

-

1) Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielujen kasvattaminen (strategian luku 2.1)

-

Avoin vastaus kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja nielujen kasvattamista koskien

Teollisuuden vähähiilitiekartat luovat pitkän aikavälin kokonaisvaltaista näkymää teollisuuden sähkö- ja energiatarpeiden kehittymiselle. Tiekartat ovat erittäin hyödyllisiä kantaverkon pitkän aikavälin suunnittelulle. Pidämme tärkeänä, että vähähiilitiekartat päivitetään viimeistään vuoden 2023 aikana ja esitämme, että tiekarttoja jatkossakin päivitetään säännöllisesti 2-3 vuoden välein.

Tuemme EU:n päästökaupan vahvistamista ja sen säilyttämistä keskeisimpänä ohjauskeinona päästökauppasektorin päästöjen vähentämiseksi. Suomen tulee jatkossakin vaikuttaa aktiivisesti, että EU:n päästövähennystavoitteita kohdistettaisiin erityisesti päästökauppasektorille.

Energiaintensiivisten yritysten sähköistämistukea myönnettäessä olisi syytä kiinnittää erityistä huomiota vaihtelevan sähkön markkinahinnan huomioivan joustavan sähkönkäytön mahdollistamiseen laajasti teollisuudessa.

2) Uusiutuvan energian edistäminen (strategian luku 2.2)

-

Avoin vastaus uusiutuvan energian edistämistä koskien

Suomen potentiaali puhtaan sähkön tuottamiseen on valtava. Fingrid on saanut yli 160 GW edestä sähköntuotannon liittymistiedusteluja kantaverkkoon. Valtaosa, yli 120 GW, koskee maatuulivoimaa, mutta myös merituulivoiman ja aurinkosähkön lisäyspotentiaali on erittäin merkittävä. Perustuen jo tehtyihin liittymissopimuksiin ja liittymistiedusteluihin, arvioimme Suomen tuulivoimakapasiteetin saavuttavan 10 GW tason (vastaa noin 30 TWh vuosituotantoa) vuoden 2025 aikana. Vuosikymmenen loppuun mennessä tuulivoimakapasiteetti näyttäisi saavuttavan noin 18 GW tason (vastaa noin 54 TWh vuosituotantoa). Suomesta on tulossa sähköenergian suhteen vuositasolla omavarainen vuosien 2023-2024 aikana.

Uusiutuvan energian potentiaalın mahdollistaminen edellyttää merkittävää sähkön kantaverkon vahvistamista. Fingrid toteuttaa seuraavan kymmenen vuoden aikana historiansa suurimman, noin 3 miljardin euron investointiohjelman. Kantaverkon vahvistustarve korostuu erityisesti pohjois-eteläsuunnassa, minkä lisäksi rajasiirtoyhteyksiä Ruotsiin ja Viroon on vahvistettava.

Suomalaisen maatuulivoiman kustannuskilpailukyky on erinomainen. Suomeen rakennettava tuulivoima on koko EU-alueen edullisimpia tapoja lisätä puhtaan energian tuotantoa nopeasti ja merkittävässä määrin. Ilmasto- ja energiastrategian tulisi mahdollistaa tämän potentiaalın täysimääräinen hyödyntäminen, ja samalla myös uudentyypisten sähköintensiivisten teollisuusinvestointien sijoittumiseksi Suomeen. Investoinnit sähköintensiiviseen teollisuuteen lisäävät puhtaan energian kysyntää Suomessa ja siten edelleen mahdollistavat lisäinvestoinnit puhtaan sähkön tuotantoon.

Tuemme vahvasti vihreän siirtymän investointien lupamenettelyjen vauhdittamista lupaviranomaisten voimavaroja lisäämällä. Lisäksi olisi tarpeen kehittää kokonaiskuvaa vihreän siirtymän investoinneista, kasvattaa osaamista sekä nopeuttaa luvitukseen liittyvien valitusten käsittelyä eri oikeusasteissa esimerkiksi resursointia parantamalla. Pidämme perusteltuna, että puhtaan sähkön tuotanto- ja kulutusinvestointien lisäksi myös näiden investointien edellyttämien voimajohtojen luvitusta nopeutetaan.

Sähköntuotanto- ja kulutuslisäykset ovat tyypillisesti niin suuria, että ne edellyttävät liittymisjohtojen lisäksi kantaverkon vahvistamista. Näin ollen erityistä huomiota tulisi kiinnittää kantaverkon vahvistushankkeiden sujuvaan etenemiseen, koska ne ovat kriittinen edellytys muiden vihreän siirtymän investointien toteutumiselle. Luvituksen lisäksi olisi syytä huolehtia siitä, että uusien voimajohtojen ympäristövaikutusten arvioinneissa (YVA) viranomaiset keskittyvät YVA-

lainsäädännön edellyttämällä tavalla merkittävien vaikutusten arvioitiin, jolloin YVAN laajuus ja vaadittavat selvitykset ei muodostu kohtuuttomaksi toiminnanharjoittajille. On myös tärkeää varmistaa ympäristöviranomaisten resursointi, osaaminen ja kokonaisymmärrys nykyisten voimajohtojen osalta, ettei niiden kunnossapitoa vaikeuteta tarpeettomasti esimerkiksi puuston käsittelyä koskevilla perusteettomilla vaatimuksilla.

Pidämme erittäin tärkeänä tuulivoimarakentamisen mahdollistamista koko Suomessa ja tuulivoimarakentamisen ja maanpuolustuksen tarpeiden yhteensovittamista. Nykyisin Suomen tuulivoimakapasiteetti on keskittynyt Pohjanmaalle ja etenkin sen pohjoisiin osiin. Sähköjärjestelmän kannalta Itä ja Etelä-Suomeen sijoittuva tuulivoima ja muu sähköntuotanto tasaisi sähkön hinnan vaihtelua, parantaisi sähkön toimitusvarmuutta sekä mahdollistaisi maan tuulivoimapotentiaalin laajemman hyödyntämisen teollisuuden ja muun yhteiskunnan tarpeisiin.

Pidämme perusteltuna uuden teknologian demonstraatiohankkeiden rahoituksen lisäämistä. On tärkeää, että tuki suunnataan nimenomaisesti uuteen teknologiaan ja sellaisiin ratkaisuihin, joiden odotetaan kaupallistuvan 2030-luvulla. Sähköntuotantoinvestoinnit tapahtuvat tällä hetkellä markkinaehtoisesti, emmekä pidä perusteltuna tuen ohjaamista laajamittaisesti sähköntuotantoinvestointeihin. Niiden sijaan tukea tulisi kohdistaa esimerkiksi energian varastointiratkaisuihin kuten akkuteknologiaan sekä vedyn ja lämmön varastointiin. Sähköjärjestelmän kannalta erityisesti energian päivä- ja viikkotason varastoinnin mahdollistavien teknologioiden edistäminen olisi tarpeen.

Suomalainen maatuulivoimarakentaminen on tällä hetkellä erittäin nopeaa. Suomalaisen maatuulivoiman kustannuskilpailukyky on erittäin hyvä etenkin eurooppalaisessa viitekehyksessä. Suomen tulisi pyrkiä mahdollistamaan edullisen maatuulivoimapotentiaalin täysimääräinen hyödyntäminen markkinaehtoisin investoinnein. Mikäli edullisen maatuulivoiman rakentaminen Suomessa kuitenkin estyisi tai merkittävästi hidastuisi Suomessa, on syytä varautua merituulivoimarakentamisen mahdollistamiseen. Pidämme tärkeänä kehittää merituulivoimahankkeiden kehitykseen ja rakentamiseen liittyvää sääntelyä, hallinnollisia prosesseja sekä alueen hyödyntämiseen liittyviä maksuja. Periaatteiden tulisi olla tasapuolisia, läpinäkyviä ja markkinaehtoisia. Tässä yhteydessä tulisi selvittää myös merituulipuistojen verkkoliityntöihin liittyviä periaatteellisia kysymyksiä. Lisäksi olisi syytä selkeyttää Ahvenanmaan aluevesille sijoittuvien merituulihankkeiden sähköverkkoon liittämisen vastuukysymyksiä.

Yhteiskunnan kokonaisedun mukaista olisi ennalta varmistaa, että mahdollisesti tuettavat demonstraatiohankkeet (erityisesti merituulivoima) sijoittuvat sähköverkon ja sähkön käytön kannalta suotuisiin sijainteihin.

3) Vety ja sähköpolttoaineet (strategian luku 2.3)

-

Avoin vastaus vetyä ja sähköpolttoaineita koskien

Edellä kuvatusti Suomen uusiutuvan energian potentiaali on valtava. Suomalainen maatuulivoima on eurooppalaisessa vertailussa kilpailukykyinen energialähde puhtaan vedyn ja edelleen sähköpolttoaineiden tuotannolle. Fingrid tutkii yhteistyöhankkeessa Gasgrid Finland Oy:n kanssa Suomen mahdollisuuksia vetytaloudessa. Merkittävä puhtaan sähkön tuotantopotentiaali mahdollistaa Suomen tuottaa kannattavasti jopa yli 100 TWh/a puhdasta vetyä 2040-2050 aikahorisontissa.

Pidämme tärkeänä kunnianhimoisen vetystrategian laatimista Suomelle. Vetytaloudella ja erityisesti siihen liittyvällä vedynsiirto ja -varastointi-infrastruktuurilla on olennainen merkitys sähköjärjestelmälle ja sähkön kantaverkon suunnittelulle. On mahdollista, että vedyntuotanto on tulevaisuudessa suurin yksittäinen sähkökulutuksen kohde.

Tuemme tavoitteen asettamista elektrolyysikapasiteetille. Olisi perusteltua, että tavoite huomioisi vähintään nykyisen harmaan vedyn käytön korvaamisen puhtaalla vihreällä vedyllä. Tämän lisäksi esimerkiksi sähköpolttoaineiden valmistus lisää tarvetta elektrolyysikapasiteetille. Näkemyksemme mukaan tavoite voisi siten olla olennaisesti kunnianhimoisempi kuin 1000 MW elektrolyyserikapasiteetti vuonna 2030.

Kritisoimme vedyn ja sähköpolttoaineiden viennin nimeämistä strategiassa toissijaiseksi puhtaan energian hyödyntämistavaksi. Vety- ja sähköpolttoaineisiin liittyvä infrastruktuuri tulisi suunnitella siten, että se edistää kotimaahan sijoittuvan korkean jalostusarvon teollisuuden syntymistä. Tämä tavoite ei kuitenkaan sulje pois vedyn ja sähköpolttoaineiden vientiä. Päinvastoin myös viennin mahdollistava infrastruktuuri voisi edistää myös korkeamman jalostusarvon teollisuuden syntymistä Suomeen, esimerkiksi infrastruktuuriin liittyvän vedyn varastointikyvyn avulla.

Koko EU:n puhtaan vedyn tarpeen arvioidaan kasvavan merkittävästi, jopa 2300 TWh tasolle vuoteen 2050 mennessä. Hyödyntämällä uusiutuvan sähköntuotannon potentiaaliaan Suomen on mahdollista tuottaa merkittävä osuus EU:n vedyn tarpeesta, sen sijaan että puhdasta vetyä jouduttaisiin tuomaan EU:hun kolmansista maista. Tämä edellyttää kunnianhimoista, rajasiirrot mahdollistavan vedynsiirtoinfrastruktuurin suunnittelua ja toteutusta.

Yleisesti pidämme tärkeänä, että Suomessa suunnitellaan kunnianhimoisesti vetyverkkoja ja vedyn siirtoon liittyvää infrastruktuuria nopealla aikataululla. Pyrkimyksenä tulisi olla vedynsiirtoinfrastruktuurin, mukaan lukien rajasiirtoyhteydet, liittyvien ensimmäisten investointipäätösten tekeminen 2020-luvun puolivälin tienoilla. Vahva vedynsiirtoinfrastruktuuri mahdollistaa paitsi vedyn hyödyntämisen teollisuudessa ja vedyn tuotannon kasvun, mutta myös kilpaillun ja tehokkaan vetymarkkinan syntymisen. Suomen tulisi asettaa pidemmän aikavälin tavoitteeksi kilpaillun kansallisen ja myöhemmin eurooppalaisen vetymarkkinan luominen.

Vetyä on mahdollista varastoida merkittäviä määriä. Pohjoismaissa varastoinnin ennakoidaan tapahtuvan ensisijaisesti kalliovarastoissa ja Keski-Euroopassa suolakiviuloastoissa. Vedyn varastointi mahdollistaa sähkön hinnan mukaan joustavan vedyntuotannon ja voi tarjota sähköjärjestelmän kannalta tärkeää energianvarastointikykyä. Vedyn varastointi voi olla keskeinen osa puhtaan energijärjestelmän huoltovarmuusratkaisua. Suomen tulisikin asettaa määrällinen tavoite vedyn varastointikyvyille ja arvioida vedyn varastoinnin myönteiset vaikutukset huoltovarmuuteen.

4) Energiatehokkuuden edistäminen (strategian luku 2.4)

-

Avoin vastaus energiatehokkuuden edistämistä koskien

Pidämme tärkeänä aktiivista osallistumista energiatehokkuusdirektiivin uudistusten valmisteluun. Suomen tulisi välttää absoluuttisten tavoitteiden asettamista energiankulutukselle tilanteessa, jossa sekä tuotettu että kulutettu energia ovat nopein askelin muuttumassa täysin ilmastoneutraaleiksi. Nämä voisivat pahimmillaan haitata Suomen uusiutuvan energian potentiaalin täysimääräistä hyödyntämistä, EU-tason päästövähennyksiä sekä uuden teollisuuden sijoittumista Suomeen, ja siten rajoittaa merkittävästi Suomen talouskasvua.

5) Energian toimitus- ja huoltovarmuus (strategian luku 2.5)

-

Avoin vastaus energian toimitus- ja huoltovarmuutta koskien

Sähköjärjestelmä on ennennäkemättömässä ja nopeassa murroksessa. Uusiutuvan energian potentiaalin mahdollistaminen ja fossiilisen energiakäytön vähentäminen edellyttää merkittävää sähkön kantaverkon vahvistamista. Fingrid toteuttaa seuraavan kymmenen vuoden aikana historiansa suurimman, noin 3 miljardin euron investointiohjelman. Kantaverkon vahvistustarve korostuu erityisesti pohjois-eteläsuunnassa sekä rajoilla Ruotsiin ja Viroon. Sähköistyvä yhteiskunta tarvitsee siirtokykyisen ja luotettavasti toimivan kantaverkon. Tuemme strategian tavoitetta varmistaa kantaverkon luotettavuuden säilyminen kansainvälisesti korkealla tasolla.

Pidämme perusteltuna ja tärkeänä strategian linjausta selvittää laaja-alaisesti sähköntuotannon rakenteen ja energijärjestelmän vähähiilisyden vaikutukset sähkön riittävyyteen sekä päivittää tarvittaessa varautumismallia EU-lainsäädännön ja pohjoismaisen sähkömarkkinayhteistyön asettamissa puitteissa. Myös tehoreservijärjestelmän jatkamisen tarkoituksenmukaisuus tulisi tarkastella tässä yhteydessä. On tärkeää, että Suomessa jatkossakin huolehditaan monipuolisesta sähköntuotantorakenteesta, johon sisältyy sään mukaan vaihtelevan uusiutuvan lisäksi säätö- ja perusvoimaa.

Säätökykyisellä ja hyvin ennustettavalla vesivoimalla on suuri merkitys Suomen sähköjärjestelmässä, erityisesti säätösähkö- ja reservimarkkinoilla. Pidämme tärkeänä vesivoiman toimintaedellytyksistä huolehtimista toimitus- ja huoltovarmuuden varmistamiseksi.

Vaikka Suomen sähköntuotannon omavaraisuus paranee vuositason energiataseita tarkasteltaessa, sähköntuotantorakenteen murros haastaa myös perinteisiä huoltovarmuuden käsityksiä ja käytäntöjä. Kannatamme toimenpiteitä energihuoltovarmuuden turvaamiseksi. Investoinnit energian varastointiin, joustavaan säävarmaan sähköntuotantoon ja esimerkiksi vedynsiirtoinfrastruktuuriin tukisivat Suomen huoltovarmuutta. Vuonna 2025 valmistuva Suomen ja Pohjois-Ruotsin välinen Aurora line sähkönsiirtoyhteys parantaa osaltaan sähkön riittävyttä Suomessa. Lisäksi Fingridin tavoitteena on toteuttaa uudet sähkön rajasiirtoyhteydet 2030-luvun alkupuolella Ruotsiin (Aurora line 2) ja Viroon (Estlink 3)

Pidämme perusteltuna kriittisten asiakasryhmien määrittelyä sähköpula- ja suurhäiriötilanteiden varalta. Käsityksemme mukaan tämä tarkoittaisi, että eri sähkönkäyttäjillä olisi tosiasiallisesti erilainen toimitusvarmuuden taso. Ratkaisun sähkömarkkinavaikutukset tulisi arvioida.

6) Ydinenergian käyttö (strategian luku 2.6)

-

Avoin vastaus ydinenergian käyttöä koskien

Ydinenergia on keskeinen osa Suomen energiajärjestelmää. Tuemme ydinenergiain kokonaisuudistuksen toteuttamista ja uusien teknologioiden mahdollistamista.

7) Energiamarkkinoiden kehittäminen (strategian luku 2.7)

-

Avoin vastaus energiamarkkinoiden kehittämistä koskien

Sähkön kantaverkon merkittävä vahvistaminen on välttämätöntä energiasiirtymän toteuttamiseksi ja yhteiskunnan sähköntarpeisiin vastaamiseksi. Fingrid on toteuttamassa kantaverkkoon ennätyksellisen laajaa investointiohjelman seuraavan 10 vuoden aikana.

Suomen pitäminen yhtenä sähkökaupan tarjousalueena on jatkossakin perusteltu tavoite. Uusista sähköntuotantoinvestoinneista merkittävä osa sijoittuu pohjoiseen Suomeen, kun taas sähkönkäyttö on keskittynyt eteläisempään Suomeen. Keskeisin keino Suomen säilyttämiseksi yhtenäisenä sähkökaupan tarjousalueena on kantaverkkoinvestointien toteutus etupainotteisesti. Siirtoyhteyksiä tulee vahvistaa erityisesti pohjois-etelä suunnassa. Maan sisäisen vedynsiirtoverkon rakentaminen tukisi Suomen säilyttämistä yhtenä sähkökaupan tarjousalueena, sillä se mahdollistaisi vedyntuotannon sijoittumisen lähelle sähköntuotannon keskittymiä. Suomessa tulisi myös harkita keinoja, jotka kannustaisivat tuotanto- ja kulutusinvestointeja sijoittumaan lähelle toisiaan tai muuten sähköverkon kannalta suotuisiin sijainteihin. Tämä tehostaisi kantaverkkoinfrastruktuurin hyödyntämistä ja vähentäisi kantaverkkoinvestointien vaikutuksia ympäristölle ja maanomistajille. Suomen pitämistä yhtenä sähkökaupan tarjousalueena edistäisi myös tuulivoimarakentamisen mahdollistaminen koko maassa.

Tuemme tavoitetta selvittää tuulivoiman verkkoon liittämisen periaatteita siten, että tavoiteltaisiin johtokäytävien määrän minimointia ja yhteenkeskittämistä ja siten vähennettäisiin vaikutuksia maanomistajille ja hiilinieluihin. Paikallisen jakeluverkonhaltijan asettamista tuulivoimalaitosten liittymisjohtojen koordinointi- tai toteutusvastuuseen tulisi selvittää. Samalla myös teollisuuden suurten kulutuskohteiden kantaverkkoon liittämisen periaatteita olisi syytä täsmentää, erityisesti kantaverkon ja suljetun jakeluverkon välisten yhteyksien osalta.

Pidämme tärkeänä tavoitetta, jonka mukaan lyhyen aikavälin markkinoiden hintasignaalien tulee heijastaa sähkön kysyntää ja tarjontaa. Siirtyminen viidentoista minuutin taseselvitykseen ja markkinoihin tukee tätä tavoitetta. On kuitenkin tärkeää että, sähkömarkkinaosapuolet pysyvät hallitsemaan kaupankäyntiin liittyviä riskejään kustannustehokkaasti huolimatta vahvasta lyhyen aikavälin markkinoiden hintasignaalista. Katsomme esimerkiksi tarkoituksenmukaiset hintakatot jatkossakin perustelluiksi.

Kannatamme vähittäismarkkinoiden kehittämistä joustavuuden lisäämiseksi ja loppuasiakkaiden valinnanmahdollisuuksien parantamiseksi. Esimerkiksi energiayhteisöjen kehittäminen olisi toimiva tapa molempien tavoitteiden edistämiseksi. Jouston tarjoaminen eri muodoissaan vaatii loppukuluttajille helppoja ja vaivattomia palvelumalleja. Tätä edistää osaltaan Älyverkkotyöryhmän ehdottama asiakaskeskeinen malli. Yhteislaskutus on jo osa datahubin olemassa olevaa toiminnallisuutta ja olemme valmiit toteuttamaan verkkotariffien harmonisoinnin mahdollisesti tarvitsemia kehitystarpeita. Loppuasiakkaiden avuksi tarvitaan lisäksi energianeuvontaa ja mahdollisuuksia kilpailuttaa ja saada helposti tietoa kulutusjoustoja tarjoavista palveluntarjoajista. Tietoa jakamalla luodaan markkinaa älykästä energiankäyttöä tarjoaville yrityksille, joiden palveluilla on merkittävää vientipotentiaalia.

8) Tutkimus, innovointi ja kilpailukyky (strategian luku 2.8)

-

Avoin vastaus tutkimusta, innovointia ja kilpailukykyä koskien

Tuemme yleisellä tasolla esitettyjä linjauksia. Erityisesti pidämme tärkeänä joustokyvykkyyden ja älykkyyden huomiointia T&K hankkeissa sekä uusien teknologioiden käyttöönnotossa.

Energiamurros lisää merkittävästi tarvetta energia-alan osaajille. Tuemme uusien ratkaisuiden etsimistä energia-alan osaajatarpeeseen.

9) Verotus (strategian luku 2.9)

-

Avoin vastaus verotusta koskien

Tuemme teollisuuden sähköveron säilyttämistä EU:n minimitasolla. Alhaisin mahdollinen sähkövero tulisi ulottaa kaikkeen sähköintensiiviseen toimintaan, mukaan lukien lämmitys- ja liikennesektori. Tuemme kysyntäjoustoon kannustamista esimerkiksi dynaamisella sähköverotuksella. Sähkön varastoinnin kaksinkertainen verotus tulisi poistaa kaikelta sähkövarastoinnilta, mukaan lukien pumppuvoimalaitokset ja pienemmät akut. Edellä mainitut verotusratkaisut parantaisivat Suomen kilpailukykyä ja hyvinvointia sekä ohjaisivat kulutusta kohti vähäpäästöistä sähkönkäyttöä, nopeuttaen ilmastotavoitteiden saavuttamista.

10) Ilmastomuutokseen sopeutumisen vahvistaminen (strategian luku 2.10)

Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin

Avoim vastaus ilmastomuutokseen sopeutumista koskien

-

11) EU-vaikuttaminen (strategian luku 2.11)

Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin

Avoim vastaus EU-vaikuttamista koskien

-

1) Ilmastotavoitteiden saavuttaminen (strategian luku 3.1)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoim vastaus ilmastotavoitteiden saavuttamista koskien

-

2) Valtiontalousvaikutukset (strategian luku 3.2)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoim vastaus valtiontalousvaikutuksia koskien

-

3) Kansantalousvaikutukset (strategian luku 3.3)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoim vastaus kansantalousvaikutuksia koskien

-

4) Perus- ja ihmisoikeusvaikutukset (strategian luku 3.4) sekä sukupuolivaikutukset (strategian luku 3.5)

En ota kantaa näihin osa-alueisiin

Avoim vastaus perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia sekä sukupuolivaikutuksia koskien

-

5) Vaikutus energiajärjestelmään (strategian luku 4)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus energiajärjestelmävaikutuksia koskien

-

Suomen vetyst strategia

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus Suomen vetyst strategiaa koskien

-

Avoin vastaus muita Ilmasto- ja energiastrategian osia koskien

Suomen mahdollisuudet tuottaa uusiutuvaa energiaa kilpailukykyiseen hintaan ovat valtavat. Fingrid on saanut uuden sähköntuotannon liittymistiedusteluja kantaverkkoon yli 160 GW:n edestä. Valtaosa tästä luvusta on maatuulivoimaa, mutta myös merituulivoiman ja aurinkovoiman liittymiskyselyiden määrä on merkittävä. Vaikka kaikki hankkeet eivät voi toteutua samanaikaisesti, liittymistiedustelujen määrä kuvaa Suomen valtavaa potentiaalia tuottaa uusiutuvaa sähköä kilpailukykyiseen hintaan tulevien vuosikymmenien aikana.

Puhdas ja edullinen sähkö sekä toimintavarma sähköjärjestelmä ovat Suomen keskeisiä kilpailutekijöitä. Ilmasto- ja energiastrategian tulisi nähdäksemme olla kunnianhimoinen ja positiivisen signaalin antava kasvustrategia Suomelle. Strategian keskeisenä elementtinä tulisi olla Suomen kilpailukykyyn parantaminen ja Suomen uusiutuvan energian mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntäminen.

Katsomme että strategian taustaselvityksen sekä politiikka- että perusskenaariot aliarvioivat selvästi Suomen uusiutuvan energian potentiaalin ja ennakoitavissa olevan kehityksen. Esimerkiksi strategian politiikkaskenaariossa tuulivoiman vuosituotannon arvioidaan olevan vain 23 TWh vuonna 2030 ja 30 TWh vuonna 2035. Perustuen jo tehtyihin tuulivoiman liittymissopimuksiin ja liittymiskyselyihin, arvioimme vuoden 2030 tuulivoimatuotannon olevan noin 50 TWh suuruusluokassa. Pelkästään jo ne hankkeet, joista on tehty liittymissopimus kantaverkkoon, nostavat Suomen vuosittaisen tuulivoimatuotannon 25 TWh luokkaan 2020-luvun puolivälissä.

Kysymyksiä herättää myös sähkönkulutuksen kasvunäkymät strategian skenaarioissa. Kulutusarviot jäävät alle teollisuuden vähähiilitekartoissa esitettyjen arvioiden. Strategiatyön tulisi varautua teollisuuden arvioimiin sähkötarpeisiin ja niiden mahdollistamiseen. Toimintaympäristössä vähähiilikarttatyön jälkeen tapahtuneet muutokset puoltaisivat varautumista vähähiilikarttatyössä tunnistettuja tasoja vielä korkeampaankin sähkönkulutukseen.

Strategiassa esitetyillä varsin maltillisilla arvioilla sähkön tuotannon tai kulutuksen kehityksestä saattaa olla haitallisia vaikutuksia, esimerkiksi viestinnällisestä näkökulmasta. Erityisesti tulisi välttää

strategiassa esitettyjen arvioiden käyttöä myöhemmin kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa (NECP). NECP:issä esitettyjä arvoja tulee hyödyntää ENTSO-E:ssä tehtävässä eurooppalaisessa kantaverkkosuunnittelussa. Maltillisilla arvioilla sähkön tuotannon tai kulutuksen kehityksestä olisi negatiivisia vaikutuksia esimerkiksi eurooppalaiseen kymmenvuotiseen verkkosuunnitelmaan (TYNDP) ja eurooppalaiseen sähkötehon riittävyysarviointiin (ERAA).

Kantaverkkoa on kehitettävä vahvasti ennakoiden tulevaisuuden tarpeisiin Strategiassa esitetyt arviot sähkön tuotannon ja kulutuksen kehityksestä eivät nähdäksemme sovellu sähkön kantaverkon suunnittelussa hyödynnettäväksi. Mikäli kantaverkon suunnittelussa varauduttaisiin vain strategian skenaarioissa esitettyyn maltilliseen kehitykseen, olisi suuri riski, että Suomen kantaverkko muodostuisi esteeksi puhdasta sähköä hyödyntävien teollisuusinvestointien toteuttamiselle.

Jyrinsalo Jussi
Fingrid Oyj

Heikkilä Mikko
Fingrid Oyj - Kantaverkkopalvelut ja suunnittelu